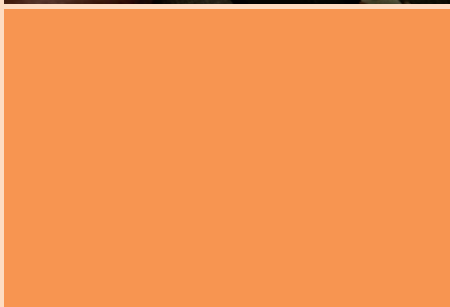

„START-UP-MODEL”

Új vállalkozások létrehozásának ösztönzését
és segítségét célzó rendszer kidolgozása a belga,
portugál és francia modellek alapján

ZÁRÓTANULMÁNY

„START-UP-MODEL”

Új vállalkozások létrehozásának ösztönzését
és segítségét célzó rendszer kidolgozása a belga,
portugál és francia modellek alapján

ZÁRÓTANULMÁNY

Békés Megyei Kormányhivatal
Munkaügyi Központja

Tartalomjegyzék

Támogatási szerződés száma: 10/0242-L/4010
Projekt azonosítószáma: LLP-LdV-TOI-2010-HU-010

Készítette:
Erdősné Majoros Orsolya, Pántya Imre

Lektorálta:
Kristóffyné Szász Etelka

Fordította:
Farkasinszki Adél, Némethné Vidovenyecz Éva

Kiadja:
a Békés Megyei Kormányhivatal
Munkaügyi Központja

Felelős kiadó:
dr. Nagy Ágnes
igazgató

Tördelés:
A-TEAM Reklámügynökség Kft.

Az Európai Unió Egész életen át tartó tanulás programjába épülő
Leonardo da Vinci program Innovációtranszfer alprogramjának
támogatott projektje.

A projekt az Európai Unió támogatásában részesült. A felelősség kizárólagosan
a Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központját terheli, és a megjelenő
információkért és azok bármely módon történő felhasználásáért
sem a Nemzeti Iroda, sem az Európai Bizottság nem felel.

Tartalomjegyzék	3
Ajánló	5
I. A projekt előzménye, háttere	6
A projekt előzménye	6
A projekt háttere	6
II. A projekt célja, célcsoportja	7
III. A konzorcium összetétele	8
IV. A projektben megvalósított főbb tevékenységek, programelemek	10
IV. 1. Kérdőíves felmérések lebonyolítása	10
IV. 2. Nemzetközi szakmai tanulmányutak lebonyolítása	11
IV. 3. Toborzás és kiválasztás	15
IV. 4. Képzés és a vállalkozások tesztelése	16
IV. 5. Kiállítások és vásárok	18
IV. 6. A vállalkozások elindítása és működtetése	19
IV. 7. Értékelő látogatások és zárókonferencia	21
V. A megvalósítás során felmerült nehézségek	23
VI. A projekt eredményei	24
VII. A projekt pénzügyi lebonyolítása	26
VIII. A projekt fenntarthatósága	27
IX. A projekt résztvevői	28
Zárszó	30

„Azokból a kövekből, melyek utunkba gördülnek,
 egy kis ügyességgel lépcsőt építhetünk.”
 Széchenyi István

Ajánló

Kedves Olvasó!

A Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja által vezetett nemzetközi és hazai partnerség a START-UP-MODEL „Új vállalkozások létrehozásának ösztönzését és segítését célzó rendszer kidolgozása a belga, portugál és francia modellek alapján” című projekt keretében egy teljesen újszerű, innovatív, Magyarországon eddig még nem alkalmazott módszert adaptált és vezetett be a hazai gyakorlatba nagy sikerrel.

A vállalkozás-keltető módszer lehetővé teszi a vállalkozni szándékozó, életképes projektötlettel rendelkező álláskereső számára, hogy reménybeli vállalkozását kockázat nélkül kipróbálhassa. Egy saját vállalkozás létrehozása mindig komoly kihívást jelent, ami számos kockázatot rejt magában, amelyeket a kezdő vállalkozók nem tudnak minden esetben megfelelően felmérni. Nemzetközi statisztikai adatok bizonyítják, hogy a kudarccal végződő vállalatalapítások száma jelentősen leszorítható, ha a vállalkozások már a vállalkozás létrehozása előtt és közvetlenül azt követően is komplex, egyénre szabott támogatásban részesülnek.

A vállalkozás-keltető módszer ennek jegyében született, mely a lehető legjobb esélyt kívánja biztosítani a leendő vállalkozóknak ahhoz, hogy optimális feltételek között indíthassák be vállalkozásukat, egyben hozzásegíti az álláskeresőket ahhoz, hogy fokozatosan vállalkozóvá váljanak.

A munkaügyi központ által Békés megyében kipróbált és sikeresen alkalmazott vállalkozáskeltető módszer a munkanélküliség csökkentése és a foglalkoztatottság növelése mellett elősegíti a hosszútávon működőképes vállalkozások számának növelését.

Ez a projekt mintául szolgálhat más szervezetek számára is, az adaptált és továbbfejlesztett módszer országos és nemzetközi elterjesztésre is alkalmas.

A partnerség közös munkáját bemutató zárótanulmánnyal az a célunk, hogy ezt a sikeres projektet bemutassuk a projektötlettel a megvalósításig.

A projekt keretében kidolgozott jelen zárótanulmányt ajánlom többek között a foglalkoztatáspolitikai alakításában aktívan résztvevő döntéshozóknak, a kormányhivatalok munkaügyi központjainak, a vállalkozások ösztönzésében, segítésében szerepet vállaló szervezeteknek, és végül, de nem utolsósorban az önálló vállalkozókká válni kívánó álláskeresőknak.

Komáromi Róbert
 főigazgató
 Nemzeti Munkaügyi Hivatal

I. A projekt előzménye, háttere

A projekt előzménye

2010 év elején pályázati felhívás jelent meg az Európai Unió Egész életen át tartó tanulás programjának keretében Leonardo da Vinci Innovációtranszfer típusú projektek megvalósításának támogatására. A Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja élt ezzel a pályázati lehetőséggel, és a központ által vezetett konzorcium sikeresen pályázott a START-UP-MODEL „Új vállalkozások létrehozásának ösztönzését és segítségét célzó rendszer kidolgozása a belga, portugál és francia modellek alapján” című projekt megvalósítására.

A projekt háttere

A munkaügyi szervezet egyik alapvető célja a munkanélküliség kezelése, a munkahelyek megőrzése és új munkahelyek teremtésében való részvétel. A munkahelyteremtés, mint a gazdasági és foglalkoztatási helyzet javítását segítő eszközrendszer szervezetünk keretein belül igen szűkös. Ennek az eszközrendszernek napjainkban alapvetően két pillére van. Egyik a munkahelyteremtés támogatása, ami szinte kizárólag a több éve gazdaságosan üzemelő cégek beruházás-fejlesztését szolgálja. Másik formája az álláskereső vállalkozóvá válási támogatása. Az elmúlt években a Dél-Alföld viszonylatában évente 3000-4000 fő érdeklődött a vállalkozási támogatás iránt, azonban a pályázatot ténylegesen benyújtók száma, tehát a vállalkozást valóban elindítók száma az érdeklődők csupán 10-15%-át tette ki. Mindezek mellett felismertük, hogy a magyarországi viszonylatban is hátrányos helyzetűnek minősülő Dél-alföldi régió egyik kitörési pontja lehet a vállalkozásélénkítés, az új vállalkozások létrejöttének segítése.

Felmérést készítettünk annak érdekében, mi állhat az álláskeresők igen alacsony vállalkozási szándéka hátterében. Az elemzésből kiderült, az álláskeresőket a vállalkozásindítástól leginkább visszatartó tényező a magas rizikófaktor, valamint a vállalkozások elindításához és működtetéséhez szükséges pénzügyi, számviteli, adminisztratív ismeretek hiánya. Ugyanakkor az, hogy valaki sikerre tudja-e vinni a vállalkozását, bármilyen alapos előszűrés és felkészítés mellett is csak egyféleképpen derülhet ki: ha kipróbálja. Ezzel azonban az eddigi – általunk ismert – hazai gyakorlat nem biztosított lehetőséget, miközben igen nagy igény lenne rá.

A Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja főpályázóként valósította meg a „START-UP-MODEL – Új vállalkozások létrehozásának ösztönzését és segítségét célzó rendszer kidolgozása a belga, portugál és francia modellek alapján” című Leonardo da Vinci Innovációtranszfer projektet, mely lehetővé tette a fenti problémára megoldást kínáló vállalkozás-keltető módszer adaptálását.

II. A projekt célja, célcsoportja

A Munkaügyi Központ célkitűzése, hogy javuljon a térség munkaerő-piaci helyzete, új, eddig még nem alkalmazott eljárás és módszer álljon rendelkezésére az álláskereső vállalkozóvá válásának elősegítésében és vállalkozásuk működtetésében.

A projekt célja a kezdő vállalkozások tartós versenyképességének elősegítése, ennek érdekében a piacképes szakképesítéssel rendelkező, elsősorban hátrányos helyzetű térségben élő álláskereső vállalkozóvá válásának támogatása, vállalkozási tevékenységük kockázatmentes kipróbálásának biztosítása volt. Konkrét célként tűztük ki a Franciaországban kifejlesztett, valamint Belgiumban és Portugáliában sikeresen bevezetett „Couveuse” – vállalkozáskeltetés fogalom megismerését a magyarországi szervezetek által, majd a nemzetközi partnerek folyamatos koordinálásával a szerzett ismeretek kipróbálását Békés megyében, ezt követően a helyi sajátosságok, jogrendszer figyelembevételével annak hazai gyakorlatban való tesztelését és alkalmazását, helyi modell kialakítását, a rendszer nemzeti szinten való megismertetését.

A program közvetlen célja volt, hogy Békés megyében 18 fő regisztrált álláskereső számára lehetőség nyíljon vállalkozói képességeinek, készségeinek megismerésére, fejlesztésére, valamint jól működő vállalkozásának megindítására.

A projekt közvetlen célcsoportját elsősorban a hátrányos helyzetű térségben élő, életképes vállalkozói ötlettel rendelkező, vállalkozni szándékozó álláskereső alkották. A kiválasztási eljárás folyamán nem alkalmaztunk megkülönböztetést; az esélyegyenlőség jegyében mind a nők, mind a férfiak részvételét biztosítottuk életkorra való tekintet nélkül. Rajtuk kívül haszonélvezői a projektnek a vállalkozások indításában érdekelt szervezetek – a projektben több jelenlegi partnerünk – akik vállalkozások indulását és fenntartását segítik. Tágabb célcsoportként valamennyi olyan egyén és vállalkozás, valamint szervezet is profitál az eredményekből, akik vállalkozásindítás, vállalkozás-menedzselés témában hasznosítani fogják közzétett eredményeinket, módszereinket.

III. A konzorcium összetétele

A projekt az alábbi négy nemzetközi partnerszervezet bevonásával került megvalósításra:

- Système d'Accompagnement à la Création d'Entreprises (vállalkozás-keltető intézmény, Belgium),
- Service Public de Wallonie (Vallon Közszolgálat, Belgium),
- Union Des Couveuses d'entreprises (vállalkozás-keltető intézmény, Franciaország),
- Associação de Desenvolvimento Rural Integrado das Serras de Montemuro, Gralheira e Arada (non-profit fejlesztési szervezet, Portugália).

A megvalósítás érdekében egy megyei szintű partnerhálózatot hoztunk létre, melynek tagjai az alábbi szervezetek voltak:

- Békés Megyéért Vállalkozásfejlesztési Közhasznú Közalapítvány,
- Türr István Képző és Kutató Intézet,
- Békéscsabai Ipartestület,
- Kereskedők, Vállalkozók Békés Megyei Szervezete,
- Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara.

A hazai partnerekkel történő kapcsolattartás, információ- és véleménycsere, valamint szakmai egyeztetések érdekében havi rendszerességgel partnertalálkozókat tartottunk.

Minden szervezet közös érdeke volt a célcsoport vállalkozói kedvének növelése, vállalkozások indításának és fenntarthatóságának biztosítása, segítése. A hazai szervezetek partnerségen belüli szoros együttműködésével és a nemzetközi partnerek folyamatos segítő munkájával minden segítséget meg tudtunk adni a vállalkozni szándékozó álláskeresőknél számára.

IV. A projektben megvalósított főbb tevékenységek, programelemek

IV. 1. Kérdőíves felmérések lebonyolítása

A projekt során két kérdőíves felmérést bonyolítottunk le, melyek eredményeként az alábbi összefoglaló tanulmányok készültek el:

- **Összefoglaló tanulmány az álláskereső vállalkozóvá válásával kapcsolatban készített kérdőíves felmérés eredményéről**
Az álláskereső vállalkozóvá válás felé irányuló szándékáról, annak irányáról szóló tanulmány alapjául kérdőíves felmérés szolgált, melynek keretében a vállalkozás indítását akadályozó problémákat, nehézségeket és a vállalkozás indítása során felmerülő speciális igényeket mértük föl. Ennek eredményei szerint a vállalkozásindítást akadályozó tényezők között leginkább az anyagi képességek és egyes szakmai (pénzügyi) ismeretek hiánya.
- **Összefoglaló tanulmány az egy éven belül alakult egyéni vállalkozások körében végzett kérdőíves felmérés eredményéről**
A tanulmány a megyében működő, egy éven belül megalakult egyéni vállalkozók körében készült, mely a vállalkozás fenntartásával kapcsolatban felmerülő finanszírozási és egyéb problémákat felderítésére vállalkozott. A kérdőíves felmérés során arra kértünk választ, hogy a vállalkozás működtetésével, fenntartásával kapcsolatban milyen akadályok merültek fel és az érintettek véleménye alapján milyen szakmai segítség nyújtana megoldást ezen akadályok elhárításában.

A projekt során továbbá az alábbi elemző, összefoglaló tanulmányokat készítettük el:

- **Összefoglaló tanulmány az elmúlt 3 évben végzett vállalkozásokat érintő ellenőrzések projekthez kapcsolódó tanulságairól**
Elemző anyag készült a munkaügyi központ által mikro-, kis-, és középvállalkozásoknál végzett ellenőrzések során a vállalkozás működtetésében tapasztalt hiányosságok, problémák, mulasztások okainak feltárása tekintetében szerzett tapasztalatokról, tanulságokról.
- **Összefoglaló tanulmány a vállalkozások indítását, ösztönzését, segítségét célzó szolgáltatási paletta feltérképezéséről**
A tanulmányban feltérképezésre került a projekt megvalósítói és azok partnerszervezeti által nyújtott valamennyi olyan szolgáltatás, mely a kezdő, vagy már hosszabb ideje működő vállalkozások hatékony működéséhez kíván hozzájárulni. Ezzel egy kiváló gyűjtemény jött létre mely csokorba szedi az elérhető szolgáltatásokat, így az utánajárást elkerülve egy helyen összegyűjtve ad információt ezekről.

A tanulmányokban felhalmozott ismereteket szorgalmaztuk beépíteni a projekt során működő tesztvállalkozások mindennapjaiba és felhívtuk a figyelmet a feltárt hiányosságok elkerülésére, kiküszöbölésére.

IV. 2. Nemzetközi szakmai tanulmányutak lebonyolítása

A magyarországi partnerszervezetek kollégái nemzetközi találkozók keretében, intézménylátogatások, előadások, szakmai anyagok biztosítása révén részletesen megismerték a Franciaországban, Belgiumban és Portugáliában működtetett vállalkozás-keltető rendszert és folyamatokat. A szerzett tapasztalatok, ismeretek felhasználásával, a rendszer működtetésében nélkülözhetetlen hazai partnerszervezeteket egybefogva került kialakításra a hazai megvalósíthatóság szakmai feltételrendszere.

Nyitó nemzetközi találkozó – 2011. június 18–22., Párizs (Franciaország)

Franciaországban a vállalkozás-keltetők létrehozásának gondolatát 1995-ben fogadták el, miszerint megállapodtak abban, hogy az új vállalkozások létrehozása esetében szükség van egy ún. próbaidőszakra, míg a vállalkozás „helyzetbe kerül”, a vállalkozás irányítója tesztelheti projektje életképességét és tapasztalatot

szerez vállalkozása irányításában. A vállalkozás-keltető projektek száma 1994 és 1999 között 3-ról 40-re nőtt és szükségessé vált a jogi háttér és a keltetők országos hálózatának létrehozása. A Munkaügyi, Foglalkoztatási és Szakképzési Főigazgatóság (DGEEP) 2000. június 26-i 2000/16. sz. körlevele a tevékenység- vagy vállalkozás-keltetők kísérletének nemzeti szintű irányításáról indította el a keltetők létrejöttének és elterjedésének jogi kereteinek megteremtését. A Gazdasági kezdeményezésről szóló 2003-721 számú törvény létrehozta az üzleti tevékenységet támogató, gazdasági tevékenységek létrehozására vagy újrakezdésére irányuló szerződést (CAPE).

A Vállalkozás-keltetők Szövetsége jelenleg 55 vállalkozás-keltető szervezet egységes, standardizált működését irányítja. A keltetők között találhatók olyanok, akik általános tevékenységű, ill. különböző tevékenységű vállalkozások mentorálásával foglalkoznak, és olyanok is, akik specifikált tevékenységű vállalkozásokat támogatnak. A vállalkozás-keltetők, inkubátorházak jogi formáját tekintve igen változatosak. Vannak közöttük non-profit szervezetek, ill. profitorientált társaságok is (pl. alapítvány, egyesület, Kft., Rt.).

A keltetők célcsoportjába beletartozik valamennyi személy, aki rendelkezik üzleti terv projekttel, kivéve, akit teljes munkaidőben alkalmaznak:

- részmunkaidőben foglalkoztatottak,
- szociális ellátásban részesülők,
- álláskeresők,
- vállalatirányítók, akik a vállalkozás egyedüli tulajdonosai és támogatásban részesülnek.

Első nemzetközi találkozó – 2011. szeptember 19-21., Namur (Belgium)

Belgiumban a „S.A.A.C.E.” önfoglalkoztatóvá válást támogató szervezetet az önfoglalkoztatóvá válást támogató struktúrákhoz kapcsolódó rendelet, valamint az azt megvalósító kormányhatározat hozta létre. A „S.A.A.C.E.” alapvető célja támogatás, tanácsadás, nyomon követés, s gyakorlati kipróbálás biztosítása olyan álláskeresők számára, akik gazdasági tevékenységet kívánnak végezni

saját vállalkozás létrehozásának céljából. A rendelet meghatározza a „projekt-kezdeménnyező” fogalmát is, miszerint a „projekt-kezdeménnyező” bármely álláskereső, aki

projektet nyújt be olyan tevékenység végzésének céljából, melynek eredményeként a későbbiekben fő tevékenységeként vállalkozói státuszban fog működni. A S.A.A.C.E. ingyenesen fogadhat bármely projekt kezdeménnyezőt, aki olyan tevékenységet kíván végezni, melynek eredményeként a későbbiekben fő tevékenységeként vállalkozói státuszban fog működni, és melynek életképessége és megvalósíthatósága bizonyított. A projekt-kezdeménnyező benyújtja projektjét a S.A.A.C.E.-hoz, aki a projektet elfogadja vagy elutasítja. Amennyiben a projekt elfogadásra kerül, a vállalkozás létrehozására irányuló projekt sikeressége érdekében a S.A.A.C.E.-nak kötelessége minden lehető eszközzel a projekt kezdeménnyezőnek-tanácsot adni, valamint őt segíteni.

Amint a S.A.A.C.E. úgy dönt, hogy a projekt-kezdeménnyező életképes vállalkozáskeltető tervvel rendelkezik, a projekt-kezdeménnyezőre az alábbi lehetőségek várnak:

- továbbra is a S.A.A.C.E. tanácsadásában részesülhet;
- az üzleti inkubátorként vagy üzleti szövetkezetként működő S.A.A.C.E. keretein belül gyakornokként, jövőbeni vállalkozóként, vagy munkaszerződéssel rendelkező dolgozóként tesztelheti gazdasági tevékenységét;
- a vállalkozói státuszt megszerző projekt-kezdeménnyezők a S.A.A.C.E.-ből való kikerülést követően legfeljebb még további 18 hónapon keresztül részesülhetnek ingyenes tanácsadásban és nyomon követésben.

Második nemzetközi találkozó – 2011. október 21-26., Arouca (Portugália)

Az ADRIMAG portugál partner által alkalmazott CRER (Criacao De Empresas Em Espaço Rural – Enterprise Creation in Rural Areas) módszertan a vidéki területeken történő vállalkozásalapítással foglalkozik. A CRER projekt az EQUAL Közösségi Kezdeménnyezés támogatásával és társfinanszírozásával, valamint egy fejlesztési partnerség által került megvalósításra. Legfőbb célja a vállalkozáskeltető struktúra átvétele és adaptálása volt. A vállalkozás-keltető egy olyan struktúra, mely lehetővé teszi a kockázat csökkentését és

megalapozza egy tevékenység kezdeti szakaszát. Optimalizálja egy vállalkozási projekt sikerlehetőségeit, biztosítva a kezdeménnyezők számára a „vállalkozói létről” való tanulást. A vállalkozók egyfelől hozzászoknak a vállalkozás működési szemléletéhez, másfelől a vállalkozás-keltető lehetőséget nyújt számukra, hogy a valóságban teszteljék projektjük életképességét.

A CRER módszertan a vállalkozások támogatásának integrált módszertana, mely három szakaszból áll: (1) tájékozódás, valamint a vállalkozóvá válás és vállalkozás létrehozásának megalapozása; (2) az üzleti terv kialakulása és véglegesítése; (3) tesztelés és kipróbálás.

A kísérleti és teszt szakasz az összes közül a leginnovatívabb folyamat: lehetővé teszi a vállalkozó számára a vállalkozási ötlet tesztelését a vállalkozás hivatalos megalapítása előtt. Ez a szakasz a vállalkozás-keltető módszertan portugál területen történő adaptálása, mely radikális újításnak tekinthető, hiszen a projekt kezdetét megelőzően Portugáliában jogilag nem volt lehetőség üzleti ötletek keltetésére.

Portugáliában jelenleg 8 szervezet alkalmazza a CRER módszertant. Az ADRIMAG beavatkozási területén 2006 óta mintegy 87 vállalkozó részesült támogatásban a CRER Módszertannak megfelelően.

Kétoldalú nemzetközi találkozó – 2013. március 5-10., Marseille (Franciaország)

A francia partnerszervezet kezdeményezésére került sor egy kétoldalú partnertalálkozó megszervezésére Franciaországban, Luberon térségben. A találkozó célja a vidéki területeken működő vállalkozás-keltetők működésének tanulmányozása volt. A tanulmányút keretében lehetőségünk nyílt a Couveuse Interface elnevezésű vállalkozás-keltető hálózat megismerésére, azon belül a specifikus vállalkozás-keltetők megtekintésére. A bizonyos tevékenységekre szakosodott keltetők

létrehozására elsősorban a tevékenységek specifikumai okán került sor. Mivel építőipari tevékenység végzése esetében Franciaországban a kivitelezőnek 10 éves garanciát kell vállalnia, a vállalkozás-keltető rendszerben építőipari tevékenység nem volt tesztelhető. A CDE PETRA PATRIMONIA nevű specializált keltető létrejötté viszont lehetővé tette az építőipari tevékenység tesztelését úgy, hogy a garanciát maga a keltető vállalja a tesztvállalkozók tevékenységéért. A másik, ebben a térségben működtetett specializált keltető az ún. szociális szolgáltatást nyújtó CDE SAP keltető, melyben a vállalkozójelöltek az otthoni segítségnyújtásra szoruló személyek számára biztosítanak szolgáltatásokat, mely tendencia mára Magyarországot is elérte.

IV. 3. Toborzás és kiválasztás

A projekt közvetlen célcsoportját életképes vállalkozói ötlettel rendelkező, vállalkozni szándékozó regisztrált álláskereső alkották. A toborzás és a kiválasztási eljárás folyamán nem alkalmaztunk megkülönböztetést; az esélyegyenlőség jegyében mind a nők, mind a férfiak részvételét biztosítottuk életkorra való tekintet nélkül. A toborzási folyamat sikeressége érdekében több sajtótájékoztatót tartottunk, plakátokat helyeztünk ki a megye egész területén, valamint a nyomtatott és elektronikus sajtó

tóban és a hazai partnerek által is hírt adtunk a projektről. A lehető legnagyobb létszámú jelentkezőt eredményező toborzás érdekében szóróanyagot készítettünk. A jelentkezési folyamat egy három fordulóból álló eljárás volt, amelynek első elemeként a jelentkezők a vállalászási tervüket is bemutató jelentkezési lapot töltöttek ki. A toborzás eredményeként 144 jelentkezési lap érkezett be hozzánk. A jelentkezési lap mellé a jelentkezőknek egy szakmai önéletrajzt is csatolniuk kellett.

Ezt írásbeli felvételi követte, melynek keretében a jelentkezőket helyzetfeltáró és motivációs kérdőív, vállalkozói készségeket vizsgáló teszt, valamint Raven teszt kitöltésére kértük. A jelentkezők közül 100 fő vett részt írásbeli felvételin. Az első és a második fordulónak köszönhetően rendelkezésre álló információk alapján, a hazai partnerség konszenzusos döntésének eredményeként kerültek kiválasztásra a harmadik fordulóra, a személyes elbeszélgetésre behívandó személyek. A harmadik fordulón 40 fő kapott lehetőséget, hogy szóban mutassa be, illetve szemléltesse elképzeléseit, termékeit, szolgáltatásait. Közülük választottuk ki azt a 18 álláskeresőt, akik a későbbiekben program során mindannyian vállalkozóvá váltak.

IV. 4. Képzés és a vállalkozások tesztelése

A vállalkozás-keltető program első hat hónapos időszaka alatt a jelöltek képzésben részesültek, mely a vállalkozásvezetési ismeretek és kompetenciák elsajátításra irányult. A jelöltek továbbá elkezdheték vállalkozói tevékenységüket. Ezen időszak alatt a jelentkezők álláskereső maradtak, keresetpótló juttatásban részesültek.

A keltetőben eltöltött első időszak alatt a leendő vállalkozók gyakorlatorientált képzésben vettek részt, melynek keretében elsajátították a vállalkozások indításához, működtetéséhez elengedhetetlenül szükséges elméleti és gyakorlati ismereteket. Segítséget kaptak üzleti terveik kidolgozásában, valamint az elinduláshoz szükséges források (támogatási, pályázati lehetőségek)

felkutatásában. A képzés moduláris rendszerű volt, melyben az alábbi ismeretek szerepeltek: vállalkozásalapítási és -gazdálkodási feladatok, pénzügyi és vállalkozásfinanszírozási ismeretek, adózási és társadalombiztosítási ismeretek, üzleti kommunikáció, vállalkozások működtetése, csoportos konzultációs tanácsadás. A programban egyedi modulként vállalkozásmenedzselési gyakorlat is szerepelt, melynek célja a megszerzett készségek, illetve a szakmai tudás gyakorlatban történő kipróbálása volt. Ennek keretében üzemtátogatásokat szerveztünk, ahol a jelöltek betekintést nyerhettek mintaértékű, működő kisvállalkozások mindennapjaiba. A képzési programmal párhuzamosan folyamatos mentori támogatás biztosította a megalapozott, elővigyázatos, ugyanakkor előre-mutató stratégiai döntések meghozatalát és végrehajtását.

A vállalkozójelöltek ez időszak alatt a vállalkozás-keltető szervezet keretében, kockázatmentesen próbálták ki a vállalkozásukon belül tervezett tevékenységüket. A munkavégzés egyszerűsített foglalkoztatás keretében történt, mely lehetőséget adott a nem rendszeres, a munka jellegéhez igazodó, esetenként történő keresőtevékenység folytatására.

A vállalkozójelöltek képzése záróvizsgálóval fejeződött be, amely két részből állt. Az első részben a jelöltek a képzés elméleti tananyagából vizsgáztak, és ennek sikeres befejezését követően kerülhetett sor a gyakorlati részre. A gyakorlati vizsga a tervezett vállalkozásokról készített üzleti terv bemutatásából és megvédéséből állt. A programban résztvevő valamennyi vállalkozójelölt sikeres vizsgát tett.

IV. 5. Kiállítások és vásárok

A projekt ismertségét és kereskedelmi eredményességét nagyban elősegítette a kiállításokon, vásárokon való részvétel és megjelenés. Ezeken a rendezvényeken a leendő vállalkozók lehetőséget kaptak arra, hogy – a projekt első időszakában a vállalkozás-keltető cég keretei között – bemutassák termékeiket, szolgáltatásaikat.

A kiállításokon való megjelenések jelentősen hozzájárultak a célközönség megtalálásához, a vevőkör és bevétel növeléséhez, a hatékony kapcsolatépítéshez. A vállalkozójelöltek jellemzően nagy tömegeket megmozgató gasztronómiai fesztiválokra (pl. Gyomaendrődi Nemzetközi Sajt- és Túrőfesztivál, Csabai Sörfesztivál és Csülökpárádé, Medgyesegyházi Dinnyefesztivál) és kézműves vásárokon (pl. Fűszeresek és Kézművesek Vására – Füzesgyarmat; Hortobágyi Hídivásár) kaptak bemutatkozási lehetőséget.

IV. 6. A vállalkozások elindítása és működtetése

A tesztidőszak eredményes zárását és a sikeres vizsgát követően – a vállalkozás-keltető cégben addig végzett tevékenységet is figyelembe véve – a jelöltek egyénileg döntöttek arról, hogy a jövőben vállalkozási tevékenységüket saját nevükben és kockázatukra folytatni kívánják-e.

A tesztvállalkozói időszakot követően a projekt keretében kiválasztott 18 fő mindegyike vállalkozóvá vált. Őket a Békés Megyei Kormányhivatal vállalkozóvá válási támogatásban részesítette, mely további hat hónapos időszakra biztosította számukra a minimálbérrel megegyező összeget. Közülük öten önfoglalkoztatóvá válási támogatásra nyújtottak be pályázatot, melynek keretében vállalkozásonként 2 millió forint vissza nem térítendő támogatásban részesültek. A pályázatok eredményeként 15 fő egyéni vállalkozóként és 3 fő östermelőként indította el vállalkozását, közülük négy vállalkozás jelenleg már alkalmazottat is foglalkoztat.

Ebben a szakaszban a mentori szolgáltatás további nyújtása mellett, a képzés során megszerzett ismeretek birtokában a program résztvevői már önállóan végezték vállalkozási tevékenységüket. A vállalkozás-keltető nyújtotta egyedi, igény szerinti segítségnyújtás, mentorálás és pénzügyi tanácsadás ez idő alatt is a rendelkezésükre állt. A vállalkozók a vállalkozás-keltető segítségével további fórumokon, vásárokon kaptak bemutatkozási lehetőséget és szakmai programokon, ún. vállalkozói találkozókra volt lehetőségük a felmerült kérdéseket megbeszélni, a tapasztalataikat megosztani.

A vállalkozás-keltető munkatársai végigkísérték és segítették a vállalkozóvá válás folyamatát, valamint a jelöltek vállalkozóvá válását követően is nyomon követték tevékenységüket. A kollégák jellemzően a helyszíni látogatások alkalmával és egyéni tanácsadás keretében segítették őket. A vállalkozóknak továbbra is lehetőségük volt arra, hogy a vállalkozás-keltető honlapján közzétegyék a vállalkozásaikkal kapcsolatos híreiket, népszerűsítsék új termékeiket, szolgáltatásaikat.

IV. 7. Értékelő látogatások és zárókonferencia

A magyar partnerek fejlesztő munkájának segítése érdekében a belga, francia és portugál partnerek két alkalommal értékelő látogatást tettek Magyarországra, hogy segítsék a módszer átvételét, kipróbálását, a felmerülő problémák kezelését, és hogy pontos és teljes képet kapjanak azon tevékenységekről, amelyeket a magyarországi partnerek vittek véghez a projekt ideje alatt.

Az első értékelő látogatás keretében került sor arra a konferenciára is, mely lehetőséget adott a magyar vállalkozás-keltető projekt nagyközönség és sajtó előtti bemutatására. A konferencia egyben biztosította a belga, a francia és a portugál vállalkozás-keltető működésének ismertetését, valamint a magyar vállalkozójelöltek „útnak indítását”.

A második értékelő látogatás egyik fontos programja volt a Békéscsabai Sportcsarnokban megrendezett Békés Megye Értékei és Hungarikumai Kiállítás. A rendezvényen a vállalkozás-keltető projekt és annak valamennyi résztvevője bemutatkozott, akik lehetőséget biztosítottak az érdeklődők részére az általuk előállított termékek és szolgáltatások megvásárlására és kipróbálására. A kiállítás és vásár ideje alatt lehetőség nyílt a jelöltek és a külföldi partnerek képviselői közötti közvetlen megbeszélésekre, beszélgetésekre és tanácsadásra.

A projekt zárókonferenciája az Új Vállalkozások Kiállítása és Vására elnevezésű rendezvénnyel egybekötve került megvalósításra, ahol Békés megye közel 40

V. A megvalósítás során felmerült nehézségek

Az első akadály, melyet át kellett hidalnunk, a vállalkozás-keltető jogi formájának meghatározása, létrehozása, finanszírozása és működtetése volt. Franciaországban és Belgiumban akkreditált non-profit szervezetek kerültek létrehozásra, melyek európai uniós és állami támogatással működnek, valamint a tesztvállalkozói státusz és jövedelemszerzési lehetőségei is törvényi keretek között rögzítettek. Ezzel szemben szervezetünk, a Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja nem alapíthat sem profitorientált, sem egyéb non-profit szervezetet. Megoldásként nem maradt más, mint egy, a szervezetünktől független, magánszemélyek bevonásával létrehozásra kerülő egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság létrehozására. A projekt anyagi és humánerőforrást biztosított a módszer megismerésére és átvételére, ugyanakkor nem fedezte a tesztelés költségeit, ezért ennek fedezésére a munkaügyi központ egy munkaerő-piaci programot hozott létre, melyre a Nemzeti Foglalkoztatási Alap nyújtott forrást.

A másik fő megoldandó probléma szintén a jelenleg hatályos jogi szabályozásokból adódik. Állskereső személy nem folytathat kereső tevékenységet, kivételt képez ez alól az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony, valamint a bizonyos összeghatárig végzett mezőgazdasági őstermelői tevékenység. A jogi korlátok ellenére a projekt fő célját tartottuk szem előtt, miszerint lehetővé kell tennünk, hogy állskeresőök úgy próbálhassák ki vállalkozási tevékenységüket, hogy az számukra se szociális, se gazdasági, se családi kockázatot ne jelentsen. Ennek megoldására szolgált a Kft. létrehozása. A vállalkozójelöltek vállalkozási tevékenységüket e cég nevében és kockázatára végezték egyszerűsített foglalkoztatás keretében, megtartva ezzel állskeresői státuszukat és szociális ellátásukat, mely mellett még a vállalkozási tevékenységből származó bevételre is szert tehettek.

Jelenleg is folyamatban van a projekt jelenlegi jogszabályi környezetben történő fenntartásának megoldása. A szükséges jogszabály-módosításokra vonatkozó javaslatainkat a törvényhozók felé eljuttattuk, ugyanakkor ezen törvényi módosítások életbe léptetése akár évekig is eltarthat.

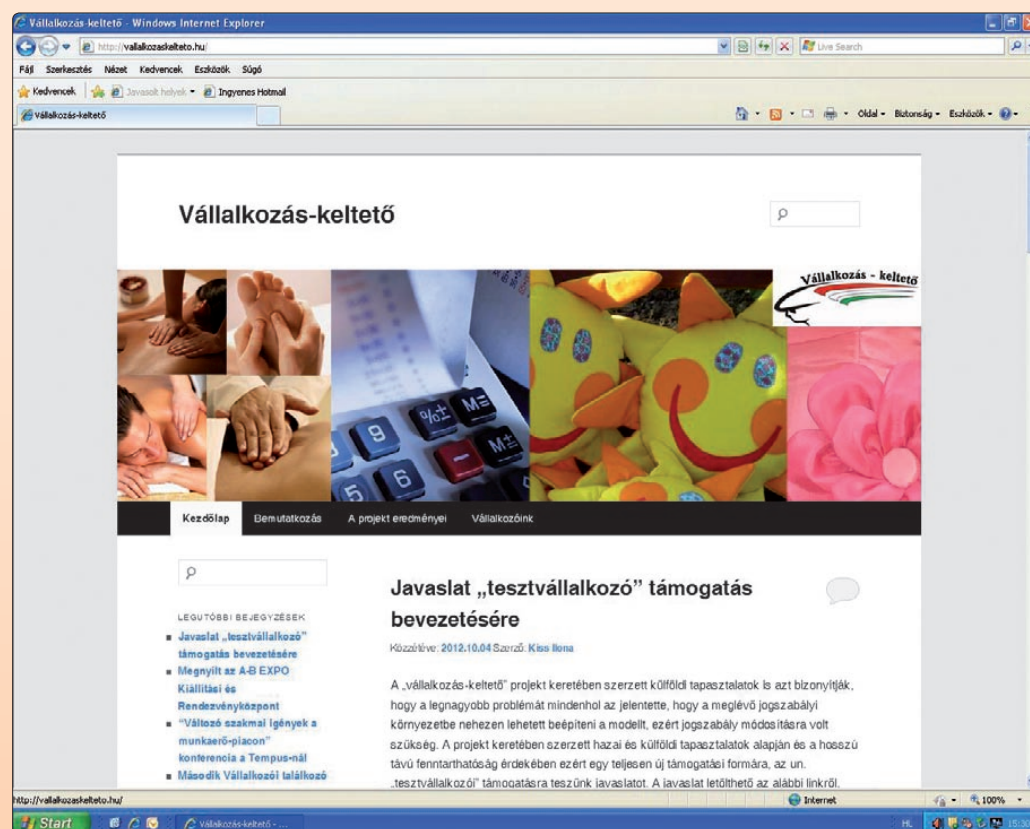
fiatal és sikeres vállalkozása mutatkozott be. Az eseményen többek között részt vettek a Nemzetgazdasági Minisztérium és a Nemzeti Munkaügyi Hivatal munkatársai, a külföldi partnerszervezetek képviselői, a program keretében vállalkozóvá váltak pedig kiállítóként járultak hozzá a rendezvény sikeréhez.

VI. A projekt eredményei

A projektnek sok eredménye és hasznos hozadéka van, ezek közül a legfontosabbak az alábbiak.

- A program működése 18 fő regisztrált álláskereső foglalkoztatását, vállalkozóvá válását biztosította, akiknek célja sikeres vállalkozás indítása, működtetése és hosszú távon való fenntartása volt. Jelenleg 12 fő egyéni vállalkozóként, 3 őstermelőként folytatja tevékenységét. Közülük 4 vállalkozó már alkalmazottat is foglalkoztat.
- A projekt következtében növekedett az önfoglalkoztatók és foglalkoztatottak száma, a program hozzájárult a térség munkaerő-piaci helyzetének javításához.
- Azáltal, hogy az álláskereső vállalkozói ötletüket kipróbálhatták, nőtt a vállalkozást megalapozottan választók száma. A sikeres vállalkozók példaként szolgálhatnak azok számára is, akik eddig nem merték magukat vállalkozóként kipróbálni.
- Elkészültek a projektet megalapozó alábbi összefoglaló tanulmányok:
 - Összefoglaló tanulmány az álláskereső vállalkozóvá válásával kapcsolatban készített kérdőíves felmérés eredményéről
 - Összefoglaló tanulmány az egy éven belül alakult egyéni vállalkozások körében végzett kérdőíves felmérés eredményéről

- Összefoglaló tanulmány az elmúlt 3 évben végzett vállalkozásokat érintő ellenőrzések projekthez kapcsolódó tanulságairól
- Összefoglaló tanulmány a vállalkozások indítását, ösztönzését, segítségét célzó szolgáltatási paletta feltérképezéséről
- Elkészült a nemzetközi partnerek által kidolgozott Kézikönyv, mely a Belgiumban, Franciaországban és Portugáliában működtetett vállalkozás-keltető rendszerek bemutatását foglalja magában.
- Elkészült a vállalkozás-keltető program magyarországi tapasztalatait és tanulságait összegző Módszertani útmutató.
- Kialakításra és működtetésre került a projekt honlapja, mely a www.vallalkozaskelteto.hu címen érhető el.
- Elkészült a tesztvállalkozói támogatásra vonatkozó jogszabály-módosítási javaslat.
- Elkészült a projekt megvalósítását bemutató Zárótanulmány.

VII. A projekt pénzügyi lebonyolítása

A kezdeményezés megvalósítására kétféle pénzügyi erőforrást használtunk föl. Az Európai Unió forrásból finanszírozott innovációtranszfer projekt költségvetése 353 548 EUR volt.

A projekt költségvetése az alábbi kategóriákból tevődött össze:

- személyi költségek,
- utazási és megélhetési költségek,
- alvállalkozói költségek,
- egyéb költségek beleértve az eszközöket,
- közvetett költségek.

A megítélt költségvetésből a vállalkozás-keltető módszer adaptálása és a mentorálás került finanszírozásra.

A vállalkozás-keltető további elemeinek fedezésére egy munkaerő-piaci program létrehozása vált szükségessé. A Vállalkozás-keltető munkaerő-piaci program finanszírozására a decentralizált foglalkoztatási alaprészből biztosítottunk megfelelő pénzügyi forrást.

A 30 171 920 Ft költségvetésű program az alábbi programmodulokat tartalmazta és fedezte:

- képzés,
- vállalkozóvá válás támogatása,
- bérköltség támogatás.

VIII. A projekt fenntarthatósága

A módszer innovációtranszfer projekt keretében került átvételre Franciaországból, Belgiumból és Portugáliából. Franciaországban és Belgiumban már több mint 10 éve sikeresen működik a rendszer, Portugáliában ugyanakkor a szükséges jogszabály módosítások véghezvitele még több időt vesz igénybe.

Magyarországon a projekt megvalósításának ideje alatt kidolgoztuk a jelenlegi jogszabályi környezetnek megfelelő számviteli, pénzügyi és jogi hátteret. Eszerint egy önálló gazdasági társaság került létrehozásra, melynek nevében és kockázatára dolgoznak a vállalkozójelöltek, a korábban már említett egyszerűsített foglalkoztatás keretében. Ez biztosítja a vállalkozás-keltető működését, a célcsoport részére biztosított pénzügyi juttatást, a képzés költségét valamint az utazási költségterítést. A fent említett módszert alkalmazva lehetőségünk van arra, hogy évről-évre újabb vállalkozni szándékozó álláskeresőket vonjunk be és biztosítsuk számukra a kockázatmentes vállalkozói tevékenység kipróbálását.

Hosszú távú célunk a módszer – a külföldi mintához hasonló – törvényben rögzített jogszabályi hátterének megteremtése. Ennek érdekében elkészítettük javaslatunkat egy teljesen új támogatási formára, az ún. tesztvállalkozói támogatásra. Ahhoz, hogy a vállalkozás-keltető intézményi rendszerének létrehozása és működtetése is rendezett legyen, valamint a célcsoport számára biztosított juttatások, a munkavégzés és vállalkozói tevékenységből származó jövedelemszerzés is lehetővé váljon az álláskeresői státusz megtartásával, több jogszabályi módosításra van szükség.

A projekt keretében kialakított konzorciumi partnerség a továbbiakban is fennmarad, hiszen minden partner érdekelt a megye foglalkoztatási szintjének emelésében. A partnerek a projekt eredményeinek széles körű elterjesztésében is közreműködnek. Az együttműködés mintául szolgálhat a következő projektek számára. A projekt segítségével vállalkozóvá váltak életképes vállalkozásuk hosszú távon való működtetésével hozzájárulnak a fenntartáshoz. A projekt honlapját a projekt befejezését követően is fenntartjuk.

IX. A projekt résztvevői

Aszódi Melinda
Egyedi, méretre készített cipők, szandálok és egyéb kiegészítők bőrből.
06-70/524-75-94
E-mail: kwandera.shoe@gmail.com
kwandera.blogspot.com

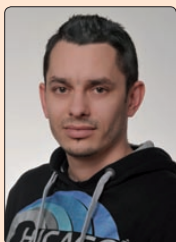
Hergyán Erzsébet Mónika
Egyedi női ruhák tervezése és készítése, esküvői ruha kölcsönzése.
5726 Méhkerék, Kossuth u. 28
06-70/342-09-63
mpotari@gmail.com

Berki Sándor
Kárpitos és asztalos munkák.
5830 Battonya, Kígyó u. 9
06-30/370-85-66
sanszy01@freemail.hu

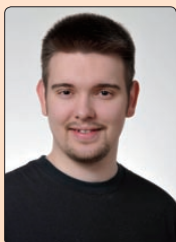
Juhász Franciska
Egyedi textil kiegészítők, foltvarrott lakástextilek, babaszoba és óvodai textilek.
06-30/491-75-75
foltfeszek@gmail.com
http://foltfeszek.hu

Czebe Mihály
Bútorgyártás, összeszerelés, felújítás, javítás.
5520 Szeghalom, Kossuth tér 7.
06-70/940-32-48
diablodesignszeghalom@gmail.com

Kiss József Attila
Zöldség- és gyümölcs-termesztés, kertápolás és kertgondozás.
5500 Gyomaendrőd, Bajcsy Zs. u. 5
06-70/945-71-36
kiss.jozsef53@freemail.hu

Dávid Péter
Gyógymasször.
06-30/442-05-46

Kiss Tamás
Méhészeti termékek termelése, értékesítése.
5700 Gyula, Kenyérstűtő u.23.
06-20/323-96-33
carnica@freemail.hu

Gilan Erzsébet
Könyvelőiroda.
5540 Szarvas, Damjanich u. 69.
06-20/571-90-99
gilanerzsebet11@gmail.com

Kovács Ildikó
Egyedi, kiegészítős, kézzel készített ruhák, kiegészítők.
06-30/320-61-34
dicoart@gmail.com

Kovács Zsolt
Asztalos, rendszerinformatikus.
5720 Sarkad, Nagy Kálmán u. 14/2.
06-20/324-21-42
pirosferrari@citromail.hu

Timár Pál
Szárzavirág termesztés.
5600 Békéscsaba, Felsőnyomás 421.
06-30/285-42-82
orderfinder@yahoo.com

Marton Miklósné
5516 Körösladány, Alkotmány u. 16/1.
Cipőjavítás, táskajavítás, cipzárcsere.
06-30/826-46-48

Tóth Róbert Tamásné
Használt nyugati lakástextil és bizományi bolt.
5520 Szeghalom, Nádasdy u. 2.
06-30/499-03-45
szivarvany.be@freemail.hu

Márton Mónika
Kismama-, gyermek- és felnőtt ruha, női ruhák készítése.
5700 Gyula, Budapest krt. 26. 4/12.
06-70/216-73-63
martonmoni34@gmail.com

Ujvárosi Péter
Építőipari vállalkozás, ácsmunkák, kőművesmunkák, burkolómunkák.
5600 Békéscsaba, Barackos köz 16.
06-70/539-28-12
ujvarosipeter@citromail.hu

Nánási Attila
Trendifilm: reklámspotok, rendezvényrögzítés, animációk, 3D látványtervek készítése.
06-70/340-53-80
trendifilm@gmail.com

Védő Tamás
Asztalosipari munkák, méhészet.
5540 Szarvas, Damjanich u. 69.
06-66/210-842
06-20/929-36-39
vedota@szarvasnet.hu

Zárszó

A zárótanulmány keretei nem elegendőek arra, hogy teljes körűen bemutassuk azt az intenzív munkát, amelyet a projekt két éves időtartama alatt a belga, francia, portugál és magyar partnerszervezetek példaértékű együttműködésével végeztünk, nem tudtuk felsorolni a munkánk összes eredményét, hasznos hozadékait. A teljesség igénye nélkül kiemeltük a legfontosabb elemeket, eredményeket.

A projekt egyik legfontosabb eredményének azt tartjuk, hogy növekedett az önfoglalkoztatók és foglalkoztatottak száma, a program hozzájárult a térség munkaerő-piaci helyzetének javításához.

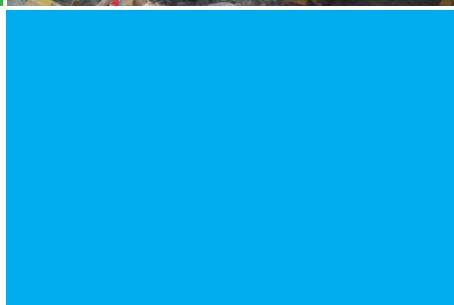
A foglalkoztatás bővülése szempontjából kiemelt jelentőségű, hogy az önfoglalkoztatókat tekinthetjük az új kis- és közepes vállalkozások elődjeként is, hisz sikeres tevékenységük esetén a vállalkozásokból rövid időn belül további alkalmazottakat is foglalkoztató vállalkozások lehetnek. Hosszabb távon ezek a csupán néhány fős munkahelyteremtések komoly foglalkoztatási potenciált jelenthetnek és hozzájárulhatnak a megye foglalkoztatási szintjének emelkedéséhez.

A projekt megvalósítása az egész térség fejlődését elősegítette, mivel a vállalkozások által előállított termékek és nyújtott szolgáltatások bővítették a kínálatot, ezáltal a térségben élő lakosság életkörülményei már a vállalkozások indításakor javultak.

A START-UP-MODEL projekt ugyan befejeződött, de eredményei – a kidolgozott munkaerő-piaci program és a vállalkozás-keltető módszer által létrejött új vállalkozások – most kezdik igazán tevékenységüket. A projekt során bebizonyosodott, hogy az egész életen át tartó tanulás megvalósítása és a vállalkozói szemlélet kialakítása olyan célok, amelyek sikeres együttműködési kapcsolatok által elérhetők.

Reméljük, hogy a létrehozott és megvalósított vállalkozás-keltető módszer mintaként szolgálhat mások számára is, s tapasztalatait, eredményeit széles körben hasznosítani tudják.

Ehhez kívánunk mindenkinek sok sikert!

Békés Megyei
Kormányhivatal

Békés Megyei Kormányhivatal
Munkaügyi Központja

